

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

KASIM 2022
Sayı 115

İÇİNDEKİLER

Küresel Ekonomideki Gelişmeler	1
ABD	2
EURO BÖLGESİ-AB	3
Almanya	4
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Güney Kore	8
Hindistan	9
Brezilya	10
Rusya	11
İmalat PMI İncelemesi - Ekim 2022	12
Döviz Kurları İncelemesi - Ekim 2022	13
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	14
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	15
Enflasyon - Ekim 2022	15
Sanayi Üretim Endeksi - Eylül 2022	16
Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2022	17
Hane Halkı İşgücü Verileri - Eylül 2022	18
Güven Endeksleri ve Bütçe	19
Ödemeler Dengesi - Eylül 2022	20
Dış Ticaret Verileri - Eylül 2022	21
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	22
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	23
Dijitalleşme ve Yeşil Dönüşümde Küresel Lider Firma İncelemeleri	24

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

Global İmalat PMI Endeksi: Küresel belirsizlikler ve resesyon endişelerinin artması endeksi aşağı çekmeye devam ediyor. Eylülde 49,8 değerini alan endeks, ekimde 0,4 puan daha gerileyerek 49,4 değerini aldı ve son 28 ayın en düşük düzeyinde gerçekleşti.

Dünya Ticaret Hacmi: Küresel ekonomideki ve politikadaki belirsizliklerin etkisiyle dünya ticaretinde dalgalı seyir devam ediyor. Küresel ticaret hacmi temmuz ayı verisi %0, yani değişim olmaması şeklinde revize edilirken ağustos ayı verisi ise %0,7 artış olarak açıklandı.

Baltık Kuru Yük Endeksi: Baltık kuru yük endeksinde yüksek oynaklık seyri devam ediyor. Eylülde %82 oranında keskin bir artışla 1.760 düzeyine yükselen endeks, ekimde %13 değer kaybıyla 1.534 düzeyine geriledi.

MSCI Dünya Endeksi: Morgan Stanley Uluslararası Sermaye Endeksindeki ağustos ve eylül aylarındaki gerileme, ekimde yerini artışa bıraktı. Eylülde %-9,5 daralan endeks, ekimde %7 artışla 2.548 değerini aldı.

MSCI Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi: Gelişmekte olan piyasalar endeksi, dünya endeksinin aksine ekimde de daralmaya devam etti. Eylülde %12 gerileyen endeks, ekimde de %-3,2 düzeyinde gerileyerek 848 değerinde gerçekleşti.

Altın/Ons: Altın fiyatlarındaki gerileme seyri hafiflemekle birlikte devam etti ve düşüşünü yedinci aya taşıdı. Ağustosta %-3 ve eylülde %-3 gerileyen altın fiyatı, ekimde %-1,9 daha gerileyerek 1.641 dolardan fiyatlandı.

Brent Petrol: Petrol fiyatlarındaki dört aydır süregelen gerileme eğilimi, yerini artışa bıraktı. Eylülde %11 değer kaybeden Brent petrol fiyatı, ekimde %11,4 oranında artış kaydederek, ortalama 94,8 dolardan fiyatlandı.

Küresel Gıda Fiyatları Endeksi: Küresel gıda fiyatlarında 6 aydır devam eden düşüş yerini durgunluğa bıraktı. Yıllık bazdaki yükseliş eğilimi de devam ediyor. Ekimde aylık bazda değişim göstermeyen küresel gıda fiyatları, yıllık bazda ise %2,7 artış kaydetti.

VIX-Volatilite (Korku) Endeksi: Volatilite endeksindeki iki aydır devam eden artış eğilimi, yerini düşüşe bıraktı. Ağustosta ve eylülde %22 artan endeks, eylülde de %-18 düşüşle 25,9 değerini aldı.

ABD

Büyüme: ABD ekonomisi, 2022 üçüncü çeyrekte, %2,6 oranında ve beklentilerin üzerinde büyüdü. Büyümede özellikle kişisel harcamaların beklentilerden daha güçlü gerçekleşmesi etkili oldu. Bu açıdan, yüksek seyreden enflasyonun ve FED'in faiz artırma hamlelerinin, büyümeyi öngörülen kadar olumsuz etkilemediği düşünülüyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi, düşük bir ivmelenmeyle artışını sürdürüyor. Eylülde %5 artan sanayi üretimi ekimde, %3,3 oranında daha ılımlı düzeyde artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Belirsizliklerin etkisiyle, son aylarda gerileme kaydeden ABD imalat PMI endeksi eylülde hafif artışa geçmesinin ardından ekimde tekrar geriledi. Eylülde 52,0 olarak ölçülen endeks, ekimde 50,4 değerini aldı.

Enflasyon: Son açıklanan veriler, faiz artışları sonrası enflasyonun hız kesmeye başladığına dair işaret olarak yorumlandı. Eylülde %8,2 olan enflasyon, ekimde ise %7,7 oldu.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyirde kalmaya devam ediyor. Temmuzda %3,5, ağustosta %3,7 oranında ölçülen işsizlik, eylülde ve ekimde sırasıyla tekrar %3,5 ve %3,7 olarak ölçüldü.

Faiz Oranı: Amerikan Merkez Bankası (FED), agresif faiz artırma politikasını sürdürüyor. FED, kasım ayı toplantısında da 75 baz puan artırıma giderek faiz oranını %4,0'a yükseltti.

İhracat: İhracatta geçen ay yılbaşından beri ilk kez kaydedilen düşüş, bu ay da devam etti. Eylülde %1,1 gerileyen ihracat, 258 milyar dolar oldu.

İthalat: İhracattaki daralmanın aksine ithalattaki daralma kesilerek, artışa geçti. Eylülde %1,5 oranında artan ithalat, 331 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracat daralmasına rağmen, ithalatın artması sonucu, dış ticaret açığı güçlenerek son 3 ayın zirvesini gördü. Ağustosta 65,7 milyar dolar olan dış ticaret açığı eylülde 73,3 milyar dolar oldu.

Borsa & Finans: ABD borsaları ağustos ve eylüldeki düşüşlerinin ardından, ekimde artışa geçti. Ekimde S&P 500 Endeksi %8,0, Dow Jones Endüstri Endeksi ise %13,9 oranında değer kazandı.

EURO BÖLGESİ - AB

Büyüme: Ekonomi 2022 üçüncü çeyreğinde, yüksek enflasyon ve Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle ivme kaybederek, çeyreklik bazda %0,2, yıllık bazda ise %2,1 oranında sınırlı düzeyde büyüme kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki dalgalanma seyri devam ediyor. Ağustosta %2,5 artan sanayi üretimi, eylülde daha iyi bir ivmelenme kaydederek, %4,9 arttı.

İmalat PMI Endeksi: Endeksteki kademeli gerileme, belirsizliklerin ortadan kalkmaması sebebiyle ekimde de devam etti. Eylülde 48,4'e gerileyen endeks, ekimde 46,4'e gerileyerek son 26 ayın en düşük değerini aldı.

Enflasyon: Faiz artışları enflasyona henüz yansımadiğundan, enflasyon artışı devam ediyor. Eylülde %10 düzeyine tırmanarak, bölge tarihinde ilk kez çift haneyi gören enflasyon ekimde %10,6'ya yükselerek, Bölge tarihinin en yüksek düzeyini gördü.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Mayısta ve haziranda %6,7 oranında sabit kalan işsizlik, temmuzda önemli bir değişim göstermeyerek %6,6 düzeyinde gerçekleşmesinin ardından, ağustosta ve eylülde %6,6 oldu.

Faiz Oranı: Avrupa Merkez Bankası, çift hanede seyreden enflasyonu frenlemek için faiz artırım hamlelerine devam ediyor. Eylül ayı toplantısında 75 baz puan artışa giden AMB, politika faizini %1,25'e çıkardı.

İhracat: Süregelen belirsizliklere rağmen, ihracattaki artış seyri devam ediyor. Ağustosta yıllık %24 artan bölge ihracatı, eylülde de %24 artarak 259,6 milyar euro oldu.

İthalat: İthalat ihracattan daha keskin bir şekilde artmaya devam ediyor. Ağustosta %54 artan ithalat, eylülde %45 daha artışla 294 milyar euro oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İthalatın ihracattan çok daha keskin biçimde artmasıyla dış ticaret açığı yüksek düzeyde seyretmeye devam ediyor. Temmuzda -34 milyar euro, ağustosta -51 milyar euro olarak ölçülen dış ticaret açığı eylülde yine -34 milyar euro oldu.

Borsa & Finans: Avrupa borsalarında ağustos ve eylül aylarındaki düşüş eğilimi, yerini artışa bıraktı. Ekimde Almanya DAX endeksi %9,4, İspanya IBEX35 Endeksi %8 ve Fransa CAC40 Endeksi %9 oranında arttı.

ALMANYA

Büyüme: Almanya ekonomisinin büyümesi, artan belirsizliklerin etkisiyle hız kesti. 2022 yılı 2. çeyreğinde yıllık bazda %1,7 büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte yıllık bazda %1,2, çeyreklik bazda ise %0,3 gibi daha sınırlı düzeyde büyüme kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi: Almanya'da ağustosta artışa geçen sanayi üretimi, artan belirsizliklere rağmen eylülde biraz daha güçlendi. Ağustosta %1,6 artan sanayi üretimi, eylülde %2,6 arttı.

İmalat PMI Endeksi: Euro Bölgesi ve dünya genelinde olduğu gibi Almanya'da da endeksteği gerileme devam ediyor. Eylülde 47,8'e gerileyerek pandemi döneminden beri en düşük düzeyi gören endeks, ekimde bir miktar daha gerilemeyle 45,1 değerini aldı.

Enflasyon: Enflasyon, Avrupa genelinde olduğu gibi Almanya'da da çift haneli seyrini sürdürüyor. Eylülde %10'a tırmanarak, Almanya'nın Euro para birimini kabul etmesinden beri ilk kez çift haneliyi gören enflasyon ekimde bir miktar daha yükselişle %10,4'e yükseldi.

İşsizlik: İşsizlik kademeli yükselişinin ardından stabil seyrinde kalmaya devam ediyor. Temmuzda %5,4 olarak ölçülen işsizlik, ağustos, eylül ve ekimde %5,5 düzeyinde sabit kaldı.

Faiz Oranı: Avrupa Merkez Bankası'nın kararı doğrultusunda, Almanya'da faiz oranı 75 baz puan artışla %2,0 düzeyine yükseldi.

İhracat: İhracat artmaya devam ediyor. Ağustosta %21 artan ihracat, eylülde %20,3 artışla yeni bir rekor kırdı ve 142,4 milyar euro düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İhracatta olduğu gibi ithalat da keskin yükselişine devam ediyor. Ağustosta %36 artan ithalat, eylülde %31 daha yükselerek rekor yüksek düzey olarak nitelendirilen 133,4 milyar euro oldu.

Dış Ticaret Dengesi: Dış ticaret fazlası, önceki aya göre daha güçlü bir görünüm sergilemekle birlikte, yıllık düşük düzeyde kalmaya devam ediyor. Eylül 2021'de 16,1 milyar euro olan dış ticaret fazlası, eylül 2022 ise 9 milyar euro oldu.

Borsa & Finans: Almanya DAX endeksindeki düşüş eğilimi, eylülde yerini artışa bıraktı. Ağustosta %5 eylülde ise %-5,6 değer kaybeden endeks, ekimde %9,4 oranında değer kazandı.

İNGİLTERE

Büyüme: Artan belirsizlikler, İngiltere ekonomisini aşağıya çekmeye devam ediyor. Ekonomi 2022'nin 2. çeyreğinde, çeyreklik bazda %-0,1 oranında daralmasının ardından 3. çeyreğinde de %-0,2 daraldı, yıllık bazda ise %2,4 oranında sınırlı büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki daralma eğilimi hafiflemekle birlikte devam ediyor. Ağustos ayında %-4,3 oranında daralan sanayi üretimi, eylülde %-3,1 daha daraldı.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI endeksi, eylüldeki hafif artışının ardından, ekimde yine düşüşe geçti. Eylülde 48,4 düzeyinde gerçekleşen endeks, ekimde 46,2'ye gerileyerek 29 ayın en düşük değerini aldı.

Enflasyon: Enflasyon yeni rekorlar kırmaya devam ediyor. Eylülde %10,1 oranıyla çift hanede gerçekleşen enflasyon, ekimde %11,1'e tırmanarak, son 41 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Temmuzda %3,6 olarak kaydedilmesinin ardından ağustosta %3,5 oranına gerileyen işsizlik, eylülde tekrar %3,6 oranına yükseldi.

Faiz Oranı: İngiltere Merkez Bankası (BoE), faiz artırımlarını sürdürüyor. Politika faizini 50 baz puan artıran BoE, ekimde 75 baz puan daha artırıma giderek %3'e yükseltti ve son 33 yılın en yüksek faiz artışına imza atmış oldu.

İhracat: İhracatta temmuzda ve ağustos aylarındaki artış seyri, eylülde yerini düşüşe bıraktı. Temmuzda %4,2, ağustosta %2,2 artan ihracat eylülde %-1,8 düşüşle 69,2 milyar sterlin oldu.

İthalat: İhracatta olduğu gibi İthalat da yükseliş seyrini düşüşe bıraktı. Ağustosta %4,3 artan ithalat, eylülde %-3,8 düşüşle 72,3 milyar sterlin düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ve ithalatın gerilemesiyle, dış ticaret açığında da gerileme kaydedildi. Eylülde -3,1 milyar sterlin olarak kaydedilen dış ticaret açığı, aralık ayından beri en düşük değerini gördü.

Borsa & Finans: İngiltere borsasındaki ağustos ve eylül aylarındaki daralma yerini yükselişe bıraktı. Ağustosta %-2, eylülde %-5,4 daralan Londra FTSE endeksi, ekimde %2,9 değer kazandı.

JAPONYA

Büyüme: Dünya genelinde olduğu gibi Japonya'da da büyüme ivme kaybetti. 2022'nin 2. çeyreğinde çeyreklik bazda %0,9 yıllıklandırılmış bazda %3,5 oranında büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte ise çeyreklik bazda %-0,3 daralırken, yıllıklandırılmış bazda %-1,2 daraldı.

Sanayi Üretim Endeksi: Belirsizliklere rağmen, sanayi üretimindeki yükseliş bu ay da devam etti. Ağustosta %5,8 artan sanayi üretimi, eylülde %9,6 oranında daha güçlü bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Dünya genelinde imalat PMI endeksindeki gerileme eğilimine rağmen, Japonya endeksinde ciddi bir düşüş kaydedilmedi. Eylülde 50,8 düzeyinde gerçekleşen endeks, ekimde önemli bir değişim göstermeyerek 50,7 oldu.

Enflasyon: Enflasyon, diğer gelişmiş ekonomilerde olduğu gibi Japonya'da da yeni rekorlar kırmaya devam ediyor. Eylülde %3 olan enflasyon, ekimde %3,7'ye tırmanarak son 40 yılın zirvesine tırmandı.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Mayıs, haziran ve temmuz aylarında %2,6 oranında sabit kalan işsizlik oranı, ağustosta önemli bir değişim göstermeyerek %2,5 olmasının ardından, eylülde yine %2,6 olarak ölçüldü.

Faiz Oranı: Japonya Merkez Bankası (BoJ), rekor düzeyde yükselen enflasyona rağmen ekim ayı toplantısında da faiz oranını %-0,1 düzeyinde sabit tutmaya devam etti.

İhracat: Artan belirsizliklere rağmen ihracat yıllık bazdaki güçlenme eğilimini sürdürüyor. Eylülde %29 oranında yükselen ihracat, ekimde %25 artışla 63 milyar dolar oldu.

İthalat: İthalat keskin bir şekilde yükselmeye ve ihracat artışını geride bırakmaya devam ediyor. Ekimde %54 oranında dikkat çekici bir oranda yükselen ithalat, 78,6 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalatın daha keskin bir şekilde artmaya devam etmesi sebebiyle, dış ticaret açığı -15,3 milyar dolar düzeyine kadar genişledi.

Borsa & Finans: Japonya borsası eylül ayındaki düşüşünün ardından, ekimde tekrar yükselişe geçti. Eylülde %-7,7 değer kaybeden Nikkei 225 endeksi, ekimde ise %6,4 değer kazandı.

ÇİN

Büyüme: Süregelen belirsizliklere rağmen, Çin ekonomisi 2022 yılı 3. çeyrekte beklentilerin üzerinde büyüme kaydetti. 2. çeyrekte, çeyreklik bazda %-2,7 daralan, yıllık bazda ise %0,4 oranında sınırlı bir büyüme kaydeden ekonomi, 3. çeyrekte ise çeyreklik ve yıllık bazda %3,9 büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretiminde toparlanma eğilimi ivme kaybetmekle birlikte devam ediyor. Eylülde %6,3 artan sanayi üretimi, ekimde ise %5 oranında daha sınırlı bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Dünya genelindeki belirsizliklerin varlığına rağmen, imalat PMI endeksi yükselişe geçti. Eylülde 48,1 olan endeks değeri, ekimde 49,2'ye yükselmekle birlikte, eşik düzeyin altında kalmaya devam etti.

Enflasyon: Enflasyon yükselmeye devam etmekle birlikte, önceki aya göre ivme kaybetti. Eylülde %2,8 olarak ölçülen enflasyon, ekimde %2,1 oranında sınırlı kaldı.

İşsizlik: İşsizlikteki oynaklık seyri hafif düzeyde kalmakla birlikte devam ediyor. Temmuzda %5,4, ağustosta %5,3 olan işsizlik eylülde %5,5'e yükselmesinin ardından, ekimde de aynı düzeyde gerçekleşti.

Faiz Oranı: Çin Merkez Bankası (PBoC), kasım ayı toplantısında da politika faiz oranını %3,65'de sabit bırakmaya devam etti.

İhracat: Ekonomideki olumlu atmosfere rağmen, ihracat artış beklentilerinin aksine düşüş kaydetti. Eylülde %5,7 artan ihracat, ekimde yıllık %-0,3 düşüşle 298 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İhracatta olduğu gibi, ithalat da artış beklentilerini karşılayamayarak düşüş kaydetti. Eylülde %0,3 oranında artan ithalat, ekimde %-0,7 düşüşle 213 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ve ithalatın gerilemesine karşın, gerilemenin sınırlı düzeyde kalmasıyla dış ticaret fazlası önemli bir değişim göstermedi. Eylülde 85 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, ekimde ise 84,8 milyar dolar olarak ölçüldü.

Borsa & Finans: Shanghai Composite endeksi, diğer dünya borsalarının aksine düşüş eğilimini 4. ayda da sürdürdü. Eylülde %-5,5 değer kaybeden borsa, ekimde de %-4,3 oranında değer kaybetmeye devam etti.

GÜNEY KORE

Büyüme: Küresel düzeyde artan belirsizlikler, Güney Kore ekonomisi üzerinde de etkisini gösterdi. 2. çeyrekte çeyreklik bazda %0,7, yıllık bazda %2,9 büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte çeyreklik bazda %0,3, yıllık bazda %3,1 büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi kademeli düşüşünü sürdürüyor. Temmuzda %1,5 artmasının ardından, ağustosta %1 oranında daha sınırlı bir artış kaydeden endeks, eylülde ise %0,8 arttı.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI endeksi, diğer ülkelerdeki gerileme eğiliminin aksine artışa geçti. Eylülde 47,3'e gerileyen endeks, ekimde 48,2'ye yükseldi.

Enflasyon: Enflasyon stabil ve yüksek seyrini sürdürüyor. Ağustosta %5,7, eylülde %5,6 oranında gerçekleşen enflasyon, ekimde tekrar %5,7 olarak ölçüldü.

İşsizlik: Eylülde yükselişe geçen işsizlik, ekimde tekrar stabil seyrine döndü. Eylülde %2,8'e yükselen işsizlik oranı, ekimde değişim göstermeyerek %2,8'de sabit kaldı.

Faiz Oranı: Güney Kore Merkez Bankası, enflasyonist baskı sebebiyle, faiz oranı artırımlarına devam ediyor. Banka, politika faizini 25 baz puan yükseltmesinin ardından, 50 baz puan daha artırıma giderek %3,0 olarak belirledi.

İhracat: İhracat düşük ivmeli artış seyrinin yerini düşüşe bıraktı. Eylülde %2,8 oranında sınırlı bir artış kaydeden ihracat, ekimde %5,7 gerilemeyle 52,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İhracattaki gerilemenin aksine ithalat ivme kaybetse de yükselmeye devam etti. Eylülde %19 artan ithalat, ekimde %10 oranında artışla 59,2 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın gerilemesine karşın, ithalatın yükselmeye devam etmesi sebebiyle ekim ayında dış ticaret açığı -6,7 milyar dolar düzeyine yükseldi.

Borsa & Finans: Güney Kore borsası, eylüldeki değer kaybından sonra ekimde tekrar yükselişe geçti. Eylülde %-12,8 oranında değer kaybeden endeks, ekimde %6,4 arttı.

HİNDİSTAN

Büyüme: Hindistan, 2022'nin ilk çeyreğinde %4,1 oranında sınırlı bir büyüme kaydetmesinin ardından ikinci çeyrekte yıllık bazda %13,5 oranında çift haneli büyüdü. Ancak, çeyreklik bazda %-1,4 oranında daralma kaydedildi. Ayrıca, yıllık büyüme de çift haneye rağmen beklentilerin altında kaldı.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi düşüşün ardından tekrar yükselişe geçti. Eylülde %-0,8 daralan sanayi üretimi, ekimde %3,1 oranında arttı.

İmalat PMI Endeksi: Hindistan imalat PMI endeksi, kademeli gerileme eğiliminin ardından hafif yükseldi. Eylülde 55,1 düzeyine gerileyen endeks, ekimde 0,2 puan artışla 55,3 düzeyinde gerçekleşti.

Enflasyon: Enflasyon ivme kaybetmekle birlikte yüksek düzeyde kalmaya devam ediyor. Eylülde %7,4'e yükselen enflasyon, ekimde ise %6,8 oranında gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlikte ibre tekrar yön değiştirerek aşağıya döndü. Ağustosta %8,1 olan işsizlik, eylülde %6,4 düzeyinde gerçekleşti.

Faiz Oranı: Hindistan Merkez Bankası, sıkı para politikasını sürdürüyor. Önceki toplantısında 50 baz puan artırıma giden ve politika faizini %5,9 olarak belirleyen Merkez Bankası, ekimde faiz oranını sabit bıraktı.

İhracat: İhracattaki düşük ivmelenmeli artış, yerini düşüşe bıraktı. Eylülde %4,8 artışla 35,4 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen ihracat, ekimde 29,7 milyar dolara geriledi ve şubattan beri en düşük değerini aldı.

İthalat: İhracatta olduğu gibi ithalatta da düşük ivmelenme artışı yerini düşüşe bıraktı. Eylülde %8,7 artışla 61,6 milyar dolar olan ithalat 56,7 milyar dolara geriledi.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ve ithalatın gerilemesine rağmen, ithalatın ihracattan daha yüksek kalmaya devam etmesi sonucunda dış ticaret açığı ekimde 26,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Borsa & Finans: Hindistan borsası, eylüldeki düşüşünün ardından tekrar yükselişe geçti. Eylülde %-3,7 değer kaybeden Nifty 50 Endeksi, ekimde %5,4 değer kazandı.

BREZİLYA

Büyüme: Ekonomi 2022 ilk çeyrekte yıllık bazda %1,7 büyümesinin ardından, ikinci çeyrekte %3,2 büyüdü. Çeyreklik bazda büyüme ise %1,2 ile sınırlı kaldı. Büyüme oranları ilk çeyreğe göre daha iyi olsa da, enflasyonla mücadele sebebiyle kapasitenin altında kalıyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi dalgalı seyrini sürdürüyor. Temmuzda %-0,5 daralan sanayi üretim endeksi, ağustosta %2,8 artış kaydetmesinin ardından eylülde %0,4 oranında daha sınırlı bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI Endeksinde kademeli gerileme eğilimi devam ediyor. Eylülde 0,8 puan gerilemeyle 51,1 düzeyinde gerçekleşen endeks, ekimde 0,3 puan daha düşerek 50,8 değerini aldı.

Enflasyon: Enflasyon kademeli hız kesmeye devam ediyor. Ağustosta %8,7, eylülde %7,1 olarak ölçülen enflasyon ekimde %6,5 olarak gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlikte de kademeli azalma eğilimi devam ediyor. Temmuzda %9,1'e, ağustosta %8,9'a gerileyen işsizlik eylülde yine hafif düzeyde gerilemeyle %8,7 oldu.

Faiz Oranı: Brezilya Merkez Bankası'nın sıkı para politikası tutumunu sürdürüyor. Önceki son toplantısında politika faizini %13,75'e yükselten Merkez Bankası, eylül ve ekim ayı toplantılarında sabit tuttu.

İhracat: İhracatta yukarı yönlü ivmelenme bu ay da devam etti. Eylülde %19 oranında artış kaydeden ihracat, ekimde %27'lik artışla daha güçlü bir büyüme kaydetti ve 27,3 milyar dolar oldu.

İthalat: İthalat önceki ayın aksine ihracattan daha düşük düzeyde bir artış kaydetti. Eylülde %25 artan ithalat, ekimde %19,8 artışla 23,4 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ithalattan daha güçlü bir artış sergilemesine rağmen, dış ticaret fazlası beklentilerin altında kaldı ve 3,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Borsa & Finans: Brezilya borsası üst üste 4. ayda da değer kazanmaya devam etti. Eylülde %0,4 oranında sınırlı düzeyde artan Bovespa Endeksi, ekimde %5,5 oranında daha güçlü bir artış kaydetti.

RUSYA

Büyüme: Rusya ekonomisi, savaşın ve yaptırımların etkisiyle küçülmeye devam ediyor. 2022 yılı 2. çeyreğinde, %4,1 daralan ekonomi, 3. çeyrekte de %4,0 oranında daralmaya devam etti. Daralmanın beklentilerin altında kalması, Rusya'nın savaştan ekonomik olarak öngörülenden az etkilendiği görüşünü güçlendiriyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki daralma eğilimi güçlendi. Temmuzda %-0,5, ağustosta %-0,1 oranında daralan ekonomi, eylülde %-3,1 ile daha güçlü bir oranda daraldı.

İmalat PMI Endeksi: Endeksteeki yükseliş eğilimi, yerinin düşüşe bıraktı. Eylülde 0,3 puan artışla 52,0 düzeyinde gerçekleşen endeks, ekimde ise 50,7 olarak ölçüldü.

Enflasyon: Enflasyondaki kademeli düşüşe rağmen, çift hanede kalmaya devam ediyor. Temmuzda %15,1, ağustosta ise %14,3 düzeyinde gerçekleşen enflasyon, eylülde ise %13,7 oldu.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Mayıs, haziran ve temmuz aylarında %3,9 olarak ölçülen işsizlik, eylülde 0,1 puan düşüşle %3,8 olmasının ardından ekimde tekrar %3,8 oldu.

Faiz Oranı: Rusya Merkez Bankası, kademeli olarak hayata geçirdiği faiz indirimlerini, stabil seyre bıraktı.. Banka, temmuzda %8'e düşürdüğü faiz oranını, ağustosta ise %7,5'e indirdi.

İhracat: İhracat savaşın ilk ayları olan mart-mayıs döneminde ivme kaybetmiş olsa da, haziran itibarıyla toparlanmaya başladı. Mayısta 40,3 milyar dolar olan ihracat, haziranda ise 40,7 milyar dolar olarak ölçüldü.

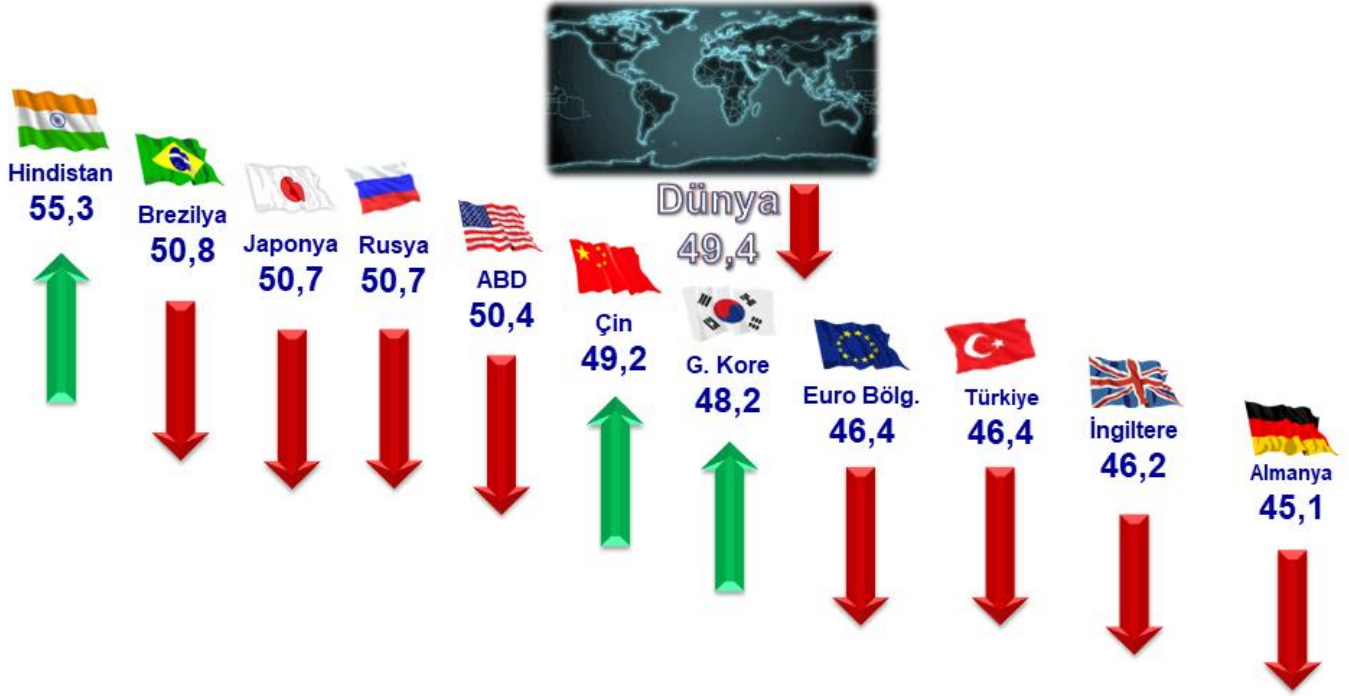
İthalat: İthalat da savaşın etkisiyle nisanda 8 milyar dolara kadar düşmesinin ardından, kısmi bir toparlanma sürecine girerek mayısta 9,7, haziranda 11,5 milyar dolara yükseldi.

Dış Ticaret Dengesi: Yaptırımların etkisiyle dış ticaret fazlasındaki hacim de daralıyor. Nisanda 36 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, mayısta 30,5 milyar dolara haziranda ise 29 milyar dolara geriledi.

Borsa & Finans: Rusya borsasındaki dalgalanmalar devam ediyor. Ağustosta %11,4 artan, eylülde %16 düşen RTSI endeksi, ekimde ayında tekrar yükselişe geçerek %5,3 değer kazandı.

İMALAT PMI ENDEKSİ (EKİM 2022)

- İmalat PMI endekslerinde dünya genelindeki düşüş eğilimi sürüyor. Ekim ayında, incelenen ülkeler içerisinde Hindistan, Çin ve Güney Kore haricindeki tüm ülkelerin endeksleri düşüş kaydetti.
- Hindistan endeksi çok hafif artış kaydetti ve ilk sırada yer almaya devam etti. Brezilya endeksi ikinci sıraya yükselirken, üçüncü sırada Japonya endeksi yer aldı. ABD ve Euro Bölgesi endeksi gerilerken, en dikkat çekici gerileme 45,1 değerine kadar gerileyen Almanya endeksinde oldu.
- Asya ekonomilerden Hindistan endeksinin yanı sıra, Çin ve Güney Kore endeksleri de hafif artış kaydetti. Japonya endeksi ise geriledi.
- Türkiye endeks değeri eylül ayında olduğu gibi ekim ayında da 0,5 puan düşerek 46,4 değerini aldı.

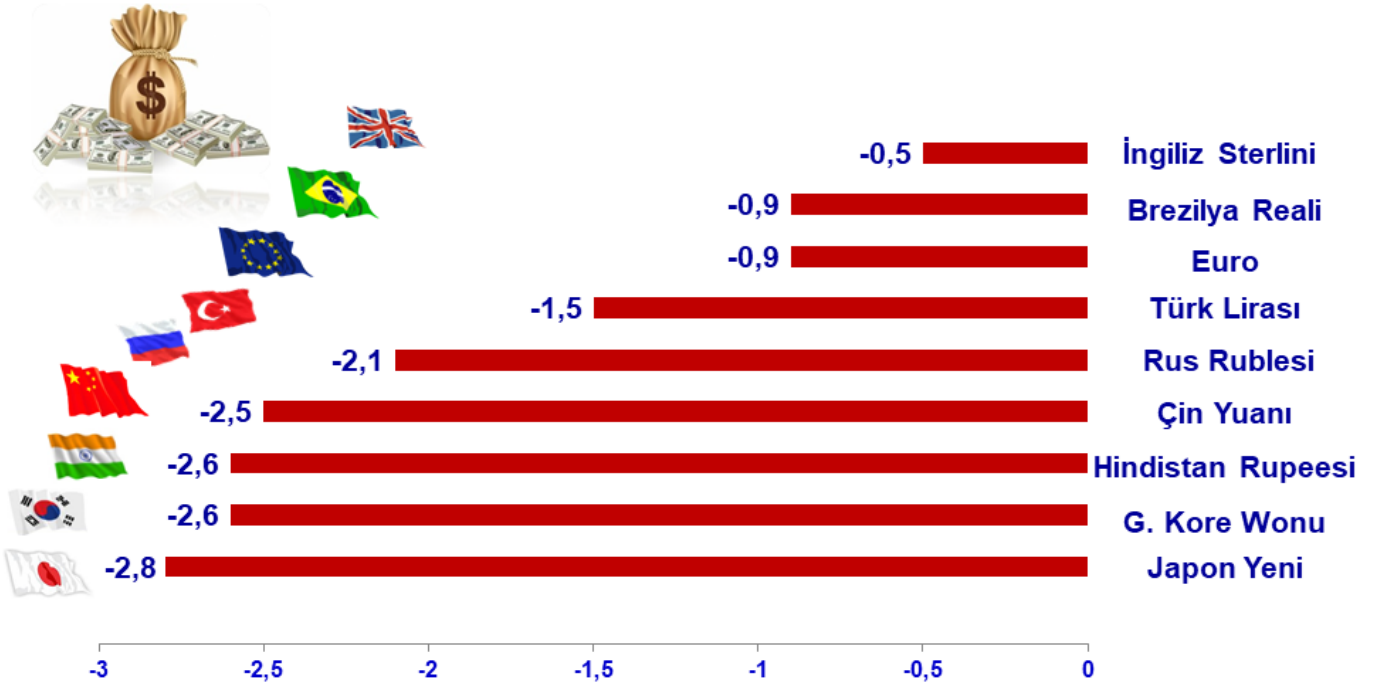

İmalat PMI (Purchasing Managers Index): İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURLARI (EKİM 2022)

- Doların küresel ölçekteki güçlenme eğilimi ekim ayında da devam etti. ABD'de enflasyonun son 31 yılın en yüksek seviyesine çıkması ve ekonomi yönetiminden güçlü doları destekleyen açıklamaların gelmesiyle dolar endeksinin yükselmesine ve diğer para birimlerinin değer kaybetmesine sebep oluyor.
- Söz konusu dönemde incelenen ülkeler içerisinde, tüm ülke para birimleri dolar karşısında değer kaybetti. En düşük değer kaybı İngiliz sterlini ve Brezilya realinde olurken, en yüksek değer kaybı ise Güney Kore wonu ve Japon yeninde kaydedildi.
- Türk lirası değer kaybı ekimde de %-1,5 düzeyinde ölçüldü.

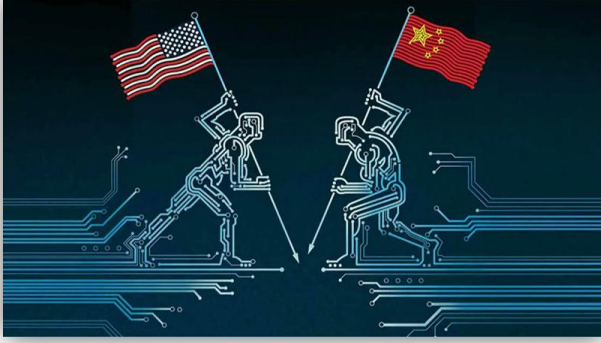
*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ VE İNOVASYON GÜNDEMİ

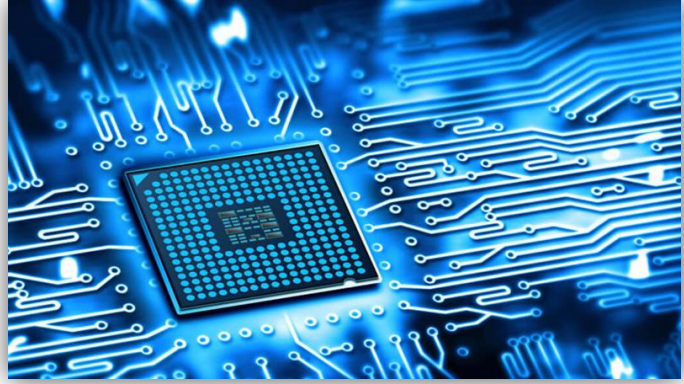
ABD-Çin arasındaki teknoloji savaşları yeniden alevleniyor. Güncel gelişmeler itibarıyla, ABD Federal İletişim Komisyonu (FCC), Çinli teknoloji şirketlerinin ürettiği yeni iletişim ekipmanlarının satışını ve ithalatını yasaklayan yeni kuralları oy birliğiyle kabul etti. Komisyon yaptığı açıklamada, yeni kuralların, halkı ulusal güvenlik tehditlerinden korumak için atılan adımların devam ettiği bildirildi.

NASA'nın Ay'da üs kurulmasını hedefleyen Artemis Ay projesi kapsamında geçtiğimiz günlerde fırlattığı Orion kapsülü, yüz binlerce kilometrelik uzay yolculuğunun ardından Ay'a ulaştı. Böylece 50 yılın ardından ilk kez bir uzay aracı Ay'ı ziyaret etmiş olurken, Ay'da üs kurulmasına yönelik önemli bir adım atılmış oldu.

Çip krizi, küresel ölçekte darboğaza sebep olmaya devam ederken, Japonya'da 8 üreticinin bir araya gelmesiyle, ileri düzey yarı iletken imalatı için konsorsiyum kuruldu. Japon hükümeti, 5 yıl içinde ileri düzey çip imalatı başlatmayı hedefleyen Konsorsiyuma yarım milyar dolara yakın sübvansiyon desteği sağlayacak.

Resesyon beklentilerinin güçlenmesi, teknoloji şirketlerinin işten çıkarmalarını güçlendirdi. Facebook, Instagram ve WhatsApp'ın sahibi Meta, 11 binden fazla çalışanını işten çıkaracağını duyurmasının ardından, açıklanan güncel haberlere göre, ABD'li e-ticaret devi Amazon 10 bin kişiyi işten çıkarmaya hazırlanıyor. Geçtiğimiz günlerde Twitter'da da işten çıkarmaların başladığı ve şirket çalışanlarının yüzde 50'sinin işine son verildiği bildirilmişti.

Çin'de sürücüsüz araçlar giderek yaygınlaşıyor. Pekin'de dördüncü seviye otonom olarak ifade edilen sürücüsüz minibüsler de test sürüşlerine başlıyor. Sürücüsüz minibüslerin öncelikli olarak Pekin'de havalimanlarında ve eğlence parklarında kullanılması planlanıyor.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (EKİM 2022)

TÜFE

Yİ-ÜFE

Yıllık

%85,51

%157,69

Aylık

%3,54

%7,83

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %162,06, imalatta %122,97, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %554,56 ve su temininde %109,45 artış olarak gerçekleşti.

2022 Ekim ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK
ARTIŞ

Haberleşme
%33,48

Eğitim
%36,95

Giyim ve ayakkabı
%41,30

Eğlence ve kültür
%61,54

YILLIK EN DÜŞÜK
ARTIŞ

Ulaştırma
%117,15

Gıda ve alkolsüz
içecekler **%99,05**

Ev eşyası
%93,63

Konut
%85,17

**İşlenmemiş gıda
ürünleri, enerji,
alkollü içkiler ve
tütün ile altın hariç**

TÜFE

Yıllık %77,01

Aylık %3,24

arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

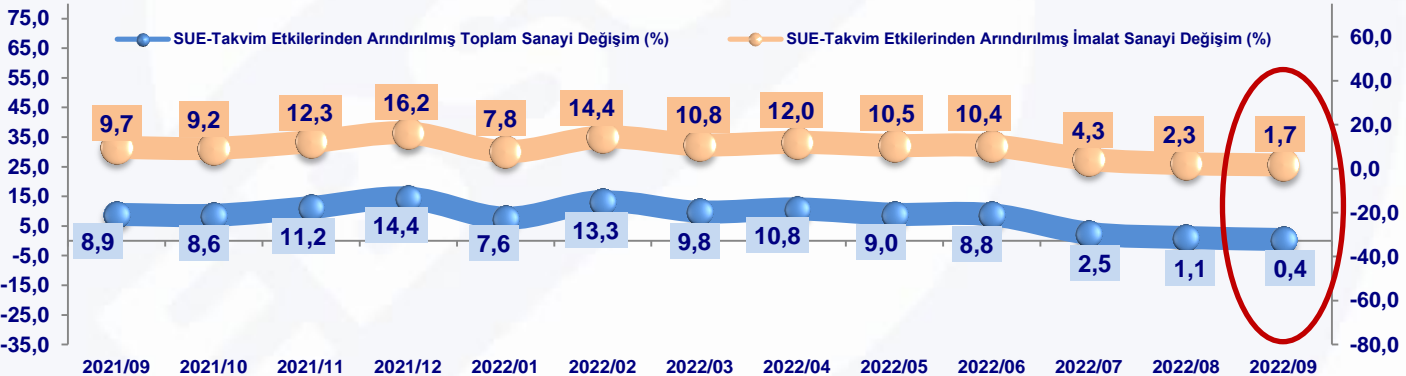
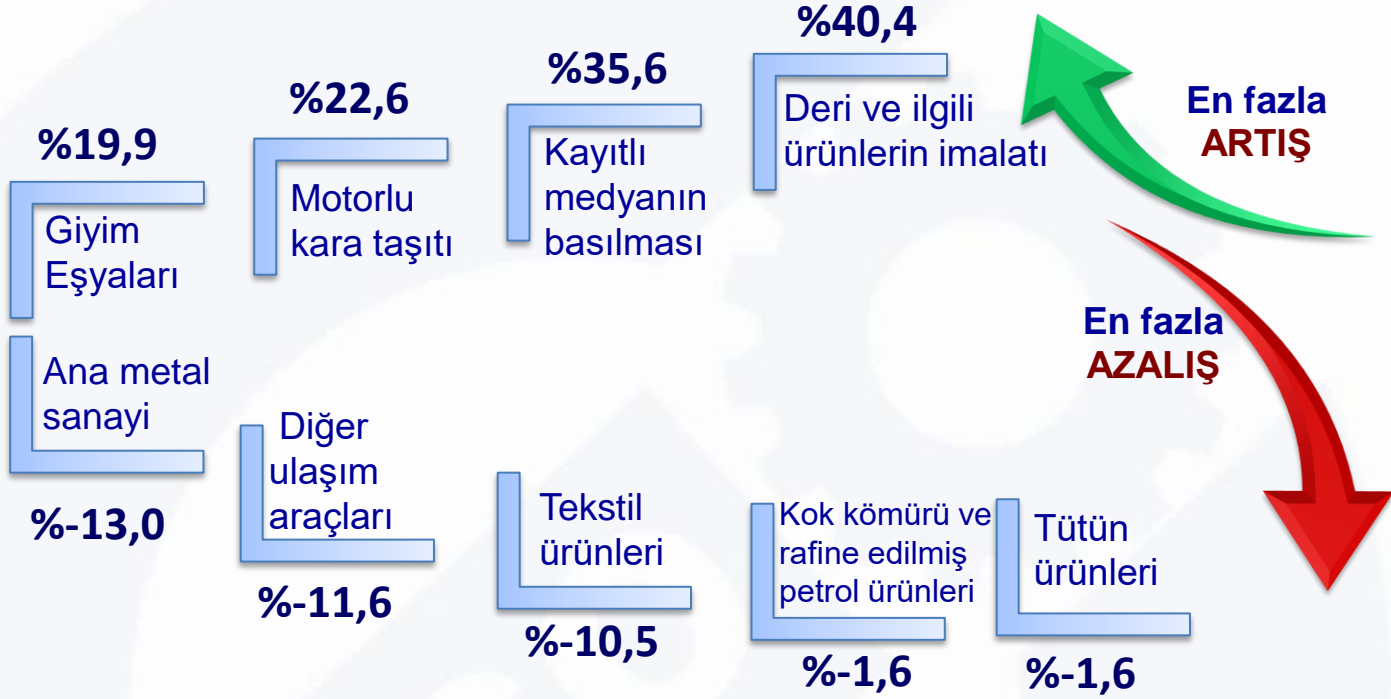
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (EYLÜL 2022)

Sanayi üretim endeksi; 2022 yılı Eylül ayında yıllık bazda %0,4 artarken, aylık bazda ise %1,6 azaldı.

	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	↓ %16,5	↑ %1,7	↓ %2,4
Aylık	↓ %2,6	↓ %1,6	↓ %1,7

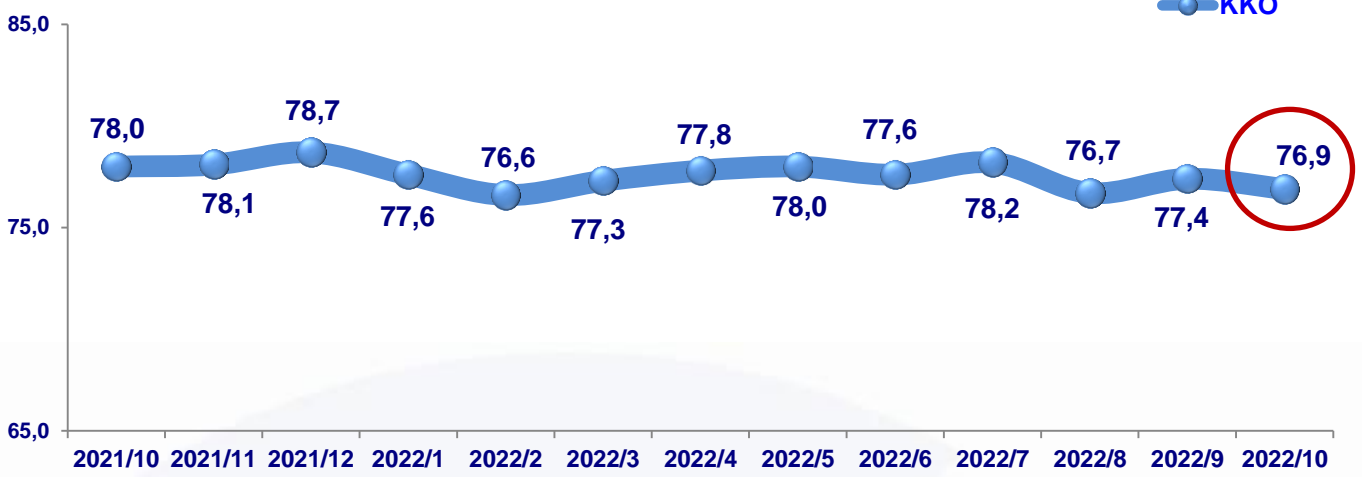
Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre, dayanıksız tüketim malında %2,0, dayanıklı tüketim malında %1,8, ara malında %1,6, enerjide %1,4 ve sermaye malında %1,3 azalış gerçekleşti.

İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

KAPASİTE KULLANIM ORANI (EKİM 2022)

Kapasite Kullanımı; 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak %76,9 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%81,61

Giyim eşyaları imalatı

%81,56

Kağıt ve kağıt ürünlerin imalatı

%80,7

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

%80,4

Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%69,6

Tütün ürünleri imalatı

%68,3

Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

%67,7

Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

%67,3

Diğer imalatlar

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (EYLÜL 2022)

İşsizlik Oranı

%10,1

İşsiz sayısı

120 bin kişi artarak

3 MİLYON 482 BİN kişi

İstihdam Oranı

%47,6

İstihdam edilenlerin sayısı

54 bin kişi azalarak

30 MİLYON 867 BİN kişi

İşgücü 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre 67 bin kişi artarak 34 milyon 349 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise değişim göstermeyerek %52,9 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,3 kadınlarda ise %35,0 oldu.

2022 yılı Eylül ayında, İşsizlik oranı; erkeklerde %8,8, kadınlarda %12,8 oranında kaydedildi.

GENÇ NÜFUSTA;

2022 yılı Eylül ayında;

İşsizlik Oranı %19,6

İstihdam Oranı %34,6

arttı.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Eylül	Toplam	
	2021	2022
15 yaş ve daha yukarı yaşta kiler		
Nüfus (Milyon kişi)	63,9	64,9
İşgücü (Milyon kişi)	33,2	34,3
İstihdam (Milyon kişi)	29,4	30,9
İşsiz (Milyon kişi)	3,8	3,5
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,7	30,5
İşgücüne katılma oranı (%)	52,0	52,9
İstihdam oranı (%)	46,1	47,6
İşsizlik oranı (%)	11,4	10,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	20,7	19,6

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre değişim göstermeyerek 44,0 saat olarak gerçekleşti.

TAMAMLAYICI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Zamana bağlı eksik
istihdam ve işsizlerin
bütünleşik oranı (1)

İşsiz ve potansiyel
işgücünün
bütünleşik oranı (2)

Atıl işgücü
oranı (3)

Eylül 2021

%15,1

%18,4

%21,8

Eylül 2022

%14,0

%16,7

%20,3

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Ekim 2022
(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ

0,4 puan ile sınırlı bir artış göstererek 100,3 seviyesinde gerçekleşti.

TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ

3,8 puan artarak 76,2 seviyesine yükseldi.

EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ

2,8 puan artışla 97,1 ile tekrar yükselişe geçti.

Tüketici ve Ekonomi Güven endeksleri 2022 yılı Ekim ayında iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2021			
Ekim	109,6	76,8	102,0
2021 Yıllık	110,6	79,0	98,5
2022			
Ağustos	102,1	72,2	94,3
Eylül	99,9	72,4	94,3
Ekim	100,3	76,2	97,1

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2021 yılı Ekim ayında 17 milyar 406 milyon TL açık vermiş iken, 2022 yılı Ekim ayında 83 milyar 254 milyon TL açık verdi.

Ekim 2022

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%96,6

%133,9

224 MİLYAR TL

307 MİLYAR TL

2022 yılı Ekim ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %89,2 oranında artarak 181 milyar 806 milyon TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %110,3 oranında artarak 246 milyar 272 milyon TL olarak gerçekleşti.

Ayrıca, 2021 yılı Ekim ayında 3 milyar 106 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken, 2022 yılı Ekim ayında 22 milyar 110 milyon TL faiz dışı açık verildi.

Milyon TL	Ekim 2022	Oca.-Eki. 22	2021/2022 (Ocak-Ekim) Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	224.162	2.199.422	99,1
Bütçe Gelirleri	307.416	2.328.176	96,8
Bütçe Dengesi	-83.254	-128.754	-64,0

ÖDEMELER DENGESİ (EYLÜL 2022)

Cari işlemler hesabı; 2022 yılı Eylül ayında piyasa beklentilerine üzerinde yıllık bazda 3,0 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Yüksek seyreden enerji fiyatları dış ticaret açığındaki genişlemede etkili oldu. Bu durum cari dengeyi yukarı yönlü baskımlarken, turizm ve taşımacılık gelirlerindeki artış ise cari dengeyi sınırlandırdı. 12 aylık kümülatifte ise cari açık 39,2 milyar dolar ile son 4 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Milyon Dolar	Eylül		Ocak-Eylül		12 Aylık Kümülatif
	2021	2022	2021	2022	2022
CARİ İŞLEMLER HESABI	2.719	-2.966	-6.068	-37.977	-39.164
SERMAYE HESABI	-3	-2	-63	-23	-24
FİNANS HESABI	4.155	-355	4.529	-13.061	-23.559
Doğrudan Yatırımlar (net)	-912	-488	-5.562	-5.579	-6.893
Portföy Yatırımlar (net)	-1.212	3.373	-6.392	14.626	20.267
Diğer Yatırımlar (net)	690	-1.584	-16.317	-23.313	-28.668
Rezerv Varlıklar (net)	5.589	-1.656	32.800	1.205	-8.265
Net Hata ve Noksan	1.439	2.613	10.660	24.939	15.629

2022 yılı Eylül ayında %46,5 oranında azalan net doğrudan yatırımlarda 488 milyon dolar sermaye girişi yaşanırken, 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ise, 5,6 milyar dolar gerçekleşti. Portföy yatırımlarında, 2022 yılı Eylül ayında 3,4 milyar dolar sermaye çıkışı kaydedilirken, yılın ilk 9 aylık döneminde toplam çıkış 14,6 milyar seviyesine ulaştı. 2022 yılı Eylül ayında diğer yatırımlarda ivme kaybetse de 1,6 milyar dolarlık, 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde ise 23,3 milyar dolarlık sermaye girişi yaşandı.

Rezerv varlıklar 2022 yılının Eylül ayında 1,7 milyar dolar azaldı. Eylül ayında net hata ve noksan kaleminde 2,6 milyar dolar kaydedilirken, 2022 yılı Ocak-Eylül döneminde 24,9 milyar dolar ile yüksek bir seviyeye ulaştı.

Genişlemenin bu ayda artarak devam ettiği dış ticaret açığının cari açığındaki yükselişte etkili olduğu görülmektedir. Önümüzdeki günlerde artan enerji fiyatları ile birlikte başta AB olmak üzere tüm dünyadaki ekonomik yavaşlamanın cari açık üzerinde risk oluşturmaya devam edeceği öngörülmektedir.

Doğrudan yatırımlar

-488
Milyon \$

Sermaye girişi

Diğer yatırımlar

-1,6
Milyar \$

Sermaye girişi

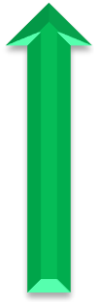
Portföy yatırımları

3,4
Milyar \$

Sermaye çıkışı

DIŞ TİCARET VERİLERİ (EYLÜL 2022)

İhracat

%9,2

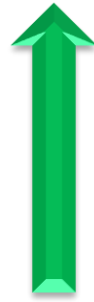
22,6 MİLYAR \$

İthalat

%38,1

32,2 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

%268,1

-9,6 MİLYAR TL

(Milyar Dolar)	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Eylül 2021	160,8	35,8	193,2	23,6	-32,4	14,5	148,1	25,7
Ocak-Eylül 2022	188,2	17,0	271,2	40,4	-83,1	156,3	220,8	49,1
Eylül 2021	20,7	29,4	23,3	12,0	-2,6	46,9	18,2	16,7
Eylül 2022	22,6	9,2	32,2	38,1	-9,6	268,1	25,9	42,1

2021 yılı Eylül ayında %41,0 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2022 yılı Eylül ayında %39,4'e düştü. AB'ye yapılan ihracat %5,0 oranında artarak 8,9 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %11,0 oranında artarak 7,6 milyar dolar olarak kaydedildi.

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

İZMİR

2022 yılı Eylül ayında;

İhracat %11,8 artarak

1,5 milyar \$,

İthalat %18,8 artarak

1,1 milyar \$

2,3 Motorlu kara taşıtları

Mineral yakıtlar, mineral yağlar

8,9

2,0 Kazanlar, makineler

Kazanlar, makineler

3,2

1,7 Mineral yakıtlar, mineral yağlar

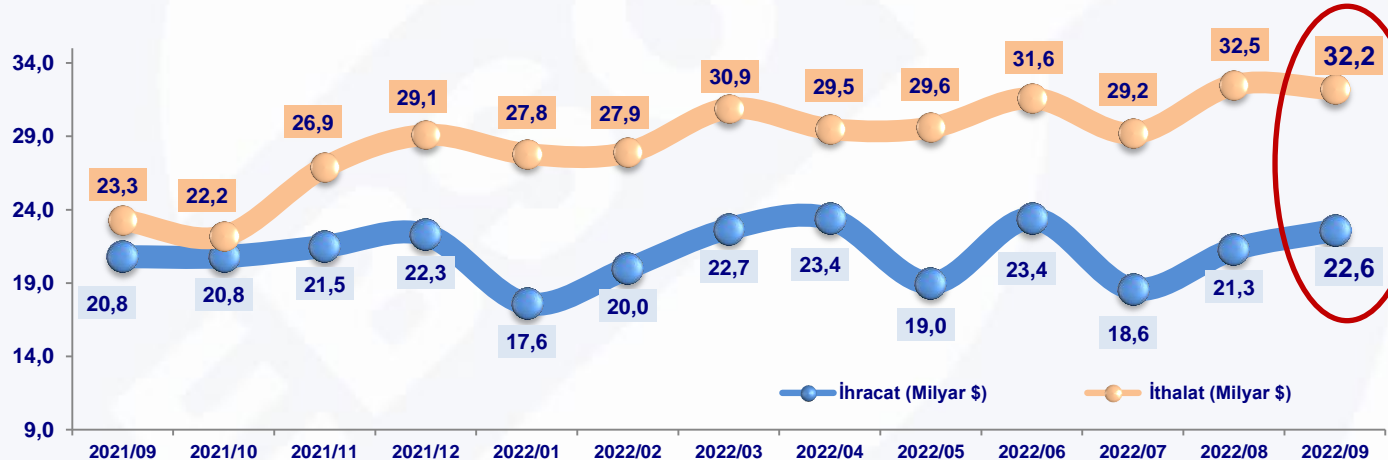
Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar

3,0

1,2 Demir ve çelik

Elektrikli makina ve cihazlar

2,0

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON VERİLER		
BÜYÜME				2021/IV	2022/I	2022/II
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	761	717	803	200,3	180,6	219,3
Kişi başı Milli Gelir (\$)	9.195	8.600	9.592	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	0,8	1,9	11,4	9,6	7,5	7,6
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	-2,5	3,4	18,5	12,4	8,0	9,1
İŞÇÜCÜ VE İSTİHDAM				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,1	26,7	28,8	30,6	31,0	64,9
İstihdam Oranı (%)	45,7	42,7	45,1	47,3	47,9	47,6
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,5	4,0	3,9	3,4	3,3	3,5
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,1	12,1	10,1	9,6	10,1
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	25,3	24,6	22,9	19,1	18,0	19,6
ENFLASYON (%)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Yİ-ÜFE (yıllık)	7,4	25,2	79,9	143,8	151,5	157,7
YD-ÜFE (yıllık)	8,9	37,6	87,6	118,9	117,0	103,8
TÜFE (yıllık)	11,8	14,6	36,1	80,2	83,5	85,5
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
İhracat	181	170	225	18,6	21,3	22,6
İthalat	210	220	271	29,2	32,5	32,2
Dış Ticaret Dengesi	-30	-50	-46	-10,7	-11,2	-9,6
Cari İşlemler Dengesi	10,8	-31,9	-7,3	-3,6	-2,7	-3,0
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Haz.22	Tem.22	Ağu.22
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	235	352	345	56,6	37,6	47,5
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.596	10.382	12.661	1.332	868	1.261
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.881	5.791	7.098	366	214	393
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Kurulan Şirket Sayıları	84.102	101.318	109.695	12.193	13.023	12.443
Kapanan Şirket Sayıları	13.197	15.366	16.222	1.713	1.987	1.706
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Haz.22	Tem.22	Ağu.22
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-143,9	-122,5	-122,1	-105,1	-98,5	-91,3
BORÇLANMA (Milyar \$)				2021-IV	2022-I	2022-II
Dış Borç Stoku	415,8	433,0	442,6	442,5	450,5	444,4
Kamu	161,2	178,4	179,9	179,7	182,9	179,2
Özel	246,1	233,2	236,6	236,7	237,8	235,8
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
İç Borç Stoku	755	1.060	1.321	1.676	1.689	1.738
KREDİLER (Milyar \$)				2022/I	2022/II	2022/III
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	187,8	172,5	168,8	167,0	161,3	160,9
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Tavk. Etk. Arındırılmış)				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Toplam Sanayi (%)	-0,6	1,5	19,6	2,5	1,1	0,4
İmalat Sanayi (%)	-0,8	1,8	20,8	4,3	2,3	1,7
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Kapasite Kullanım Oranı	75,9	71,9	76,6	76,7	77,4	76,9
GÜVEN ENDEKSLERİ				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Reel Kesim Güven Endeksi	100,4	98,2	110,6	102,1	99,9	100,3
Tüketici Güven Endeksi	79,7	81,0	79,0	72,2	72,4	76,2
Ekonomik Güven Endeksi	92,5	88,7	98,5	94,3	94,3	97,1
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Sanayi Ciro Endeksi	207,5	247,1	413,5	885,3	921,7	964,3
ELEKTRİK ENERJİSİ				Haz.22	Tem.22	Ağu.22
Elektrik Enerjisi Üretimi (Milyon (Mwh))	294,3	294,1	319,1	25,8	27,2	30,1
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Milyon (Mwh))	229,6	233,4	253,5	21,3	21,8	24,5
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Bütçe Dengesi	-124,7	-175,3	-192,2	3,6	-78,6	-83,3
PROTESTOLU SENET				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	916	572	420	25	22	23
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.905	1.944	2.393	237	215	170
KARŞILIKSIZ ÇEK				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	542.727	195.053	152.571	6.297	12.673	9.726
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	186.099	76.295	38.339	952	2.059	849
BORSA VE DÖVİZ				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
BIST 100 Endeksi	1.007	1.134	1.498	3.171	3.181	3.979
Dolar/TL	5,67	7,01	8,89	17,99	18,28	18,56
İmalat PMI Endeksi	47,5	50,0	52,1	47,4	46,9	46,4

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.367	4.395	4.425			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,2			
Nüfus Artış Hızı (%)	10,8	6,3	7,1			
TR Nüfus Artış Hızı (%)	13,9	5,5	12,7			
Net Göç Hızı (%)	4,9	-	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.620	1.486	1.588			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,0	33,5	32,9			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	534	478	511			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,9	32,1	28,3			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	307	307	273			
İşsizlik Oranı (%)	16,0	17,1	14,7			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	17,1	16,5	14,2			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	8,4	6,4	-			
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	5,2	3,0	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	3,5	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	62	75	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	106	108	-			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişibaşı MG (Dolar)	10.655	9.945	-			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	12,4	14,5	34,0			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.169	11.597	14.774			
İthalat	8.676	8.465	10.921			
Dış Ticaret Dengesi	2.730	3.132	3.854			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,8	6,6			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	61	59	63			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	49.799	32.749	28.857			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,7	6,9			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.203	581	668			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	276	535	681			
Yatırım (Milyon TL)	5.692	12.205	15.282			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,2	5,1	5,5			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,5	5,9			
MALİ / FINANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,3	4,4	4,8			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,5	11,5	11,4			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı (%)	105,4	102,4	88,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,7	5,8	5,6			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,1	5,2	4,9			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	5.098	6.274	6.654			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,1			
Kapanan Şirket Sayısı	904	939	976			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	6,1	6,0			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	4.585	5.348	6.969			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,2	6,1			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	65	89	139			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,3	4,1	4,2			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.223	297	636			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,7	2,3	2,6			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,2			
				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
				Şubat.22		
				Mart.22		
				Nisan.22		
				51,50		
				58,83		
				66,90		
				Temmuz.22		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				1.284		
				1.440		
				1.460		
				1.067		
				1.247		
				1.122		
				217		
				193		
				338		
				6,9		
				6,8		
				5,0		
				2022-I		
				2022-II		
				2022-III		
				66		
				67		
				69		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				1.623		
				1.606		
				1.471		
				7,3		
				7,0		
				7,2		
				49		
				44		
				45		
				Temmuz.22		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				66		
				68		
				71		
				1.653		
				3.080		
				2.437		
				4,3		
				6,5		
				5,4		
				4,1		
				7,2		
				4,6		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				5,6		
				5,4		
				5,4		
				10,4		
				10,6		
				10,8		
				2022-I		
				2022-II		
				2022-III		
				89,3		
				90,0		
				86,1		
				5,6		
				5,6		
				5,4		
				5,0		
				5,0		
				5,1		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				683		
				859		
				701		
				5,6		
				6,6		
				5,6		
				132		
				110		
				97		
				6,2		
				5,5		
				5,7		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				1.033		
				1.099		
				1.142		
				6,4		
				6,5		
				6,4		
				35		
				35		
				27		
				5,5		
				6,1		
				4,4		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				250		
				190		
				152		
				4,0		
				3,5		
				3,2		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				6,2		
				6,2		
				6,2		

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

BOSCH Tarihi

1886-1910

Çıraklık ve ustabaşılık yapan Robert Bosch'un 1886'da kendi işyerini kurma isteğiyle Almanya'da Hassas Makineler ve Elektrik Mühendisliği Atölyesi'ni kurmasıyla Bosch'un temelleri atıldı. İlk yıllarında telefon sistemleri ve elektrikli zil tesisatı gibi hassas mekanik cihazların üretim ve bakımı alanında faaliyet gösteren Bosch, çalışma alanını hızla geliştirdi. 1900'lerin başında otomobillerde yüksek voltajlı ateşleme sistemini geliştiren Bosch, bu yeni teknolojiyle dünyada adından söz ettirmeye başladı.

1911-1945

Bosch Avrupa'dan Amerika'ya, Arjantin'e, Çin'e, Güney Afrika'ya kadar uzanan çok geniş bir coğrafyada satış temsilcilikleri kurarak küresel bir marka haline gelmeye başladı. I. ve II. Dünya Savaşları tüm Avrupa'da olduğu gibi Bosch'u da sekteye uğratsa da, bu durgunluk kısa süreli oldu.

1946-1980

II. Dünya Savaşından sonra hızlı bir toparlanma sürecine giren Bosch, mekanik ve otomotiv sektörünün yanı sıra elektrikli ev aletleri, hidrolik, vb. sektörler de girdi. Özellikle 1960-80 yılları arasında hızlı bir küresel büyüme sürecine girilerek, istihdam artırıldı.

1981-Günümüz

90'lı yılların küreselleşme ve 2000'li yılların inovasyon çağına hızla uyum sağlayan Bosch, bu dönemde Ar-Ge çalışmalarına da büyük önem verdi. Günümüzde; Sanayi 4.0 ve 5.0, dijitalleşme, yapay zeka, nesnelerin interneti, otonom sürüş, vb. çağın teknolojilerine yaptığı katkılarla adından söz ettirmeye ve küresel liderlerden biri olma misyonunu yerine getirmeye devam ediyor.

DİJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDERLER

BOSCH

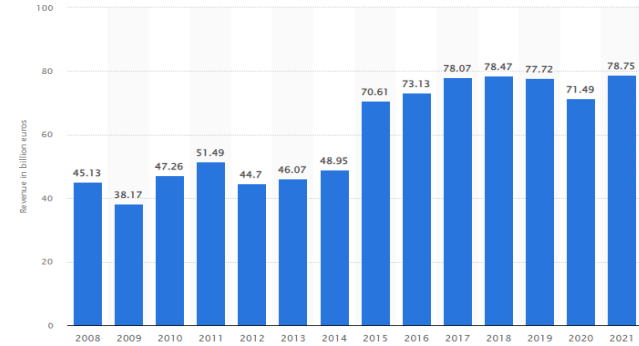
1880'lerin sonunda, dünyanın ve de özellikle Batılı ülkelerin hızla sanayileştiği bir çağda kurulan Bosch, kısa sürede hem Avrupa'da hem de dünyada adından söz ettirmeye başladı.

Günümüzde elektrik-elektronik ve makinalar başta olmak üzere çok farklı sektörlerde faaliyet gösteren Bosch, küresel ölçekte en tanınmış ve tüketiciler tarafından en çok kullanılan markalardan biri olarak dikkat çekiyor.

Rakamlarla BOSCH

- Bosch, yaklaşık 1,5 asra yaklaşan faaliyet süresinde dünya savaşları gibi küresel kriz süreçleri haricinde istikrarlı bir başarı grafiği izledi.
- Bosch, dünyanın en büyük firmalarını listeleyen Global Fortune 500 araştırmasında, farklı yıllarda ilk 100-120 firma arasında yer alıyor.

Satış Karlılığı (Milyar Euro)

1886

2022

Çevre ve Sürdürülebilirlik Politikaları

İklim Politikası

- Karbon emisyonlarının azaltılması
- Enerji verimliliği sağlamak ve yenilenebilir enerji kaynaklarını yaygınlaştırmak

Su Politikası

- Su kıtlığıyla mücadele
- Su adaleti

Sağlık Politikası

- İş sağlığı ve güvenliği maddelerinin zararlı maddelerin azaltılması

Döngüsel Ekonomi Politikası

- Materyal verimliliği
- Geri dönüşüm

İnsan Hakları Politikası

- Sorumluluk
- Şeffaflık

Çeşitlilik Politikası

- Eşitlik
- Kapsayıcılık

BOSCH

Hedef

- Robert Bosch'un değerleri doğrultusunda, şirketin güçlü ve anlamlı gelişimini garanti altına alıp mali bağımsızlığını koruyarak geleceğini güvence altına almak

Motivasyon

- Yaşam için teknoloji: Ürünlerin heyecan yaratmasını, yaşam kalitesini arttırmasını ve doğal kaynakların korunmasına katkıda bulunmak

Stratejik Odak Noktaları

- Müşteriye odaklanmak
- Değişime yön vermek
- Mükemmellik arayışı

Güçlü Yönler

- Bosch iş kültürü
- Inovasyon
- Mükemmel kalite
- Küresel varlık

İş Değerleri

- Bosch, kurumsal iş değerlerini aşağıdaki başlıklar altında topluyor.

Gelecek ve sonuç odaklılık

İnisiyatif ve kararlılık

Açıklık ve güven

Adil davranış

Güvenilirlik, inandırıcılık, Yasalara Uygunluk

Sorumluluk ve sürdürülebilirlik

Çeşitlilik

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

Twitter

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

